BELEIDSVISIE
2019-2023

Gezond² doet leven!

Hart voor Brabant

Preventie | Gezonde omgeving | Inzicht

VOORWOORD

In 2016 stelde het bestuur van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hart voor Brabant (hierna: GGD) zijn eerste beleidsvisie vast, met ambities voor de jaren 2017-2021. Deze beleidsvisie werken we nu bij naar 2019-2023, zodat de looptijd beter aansluit bij de zittingstermijn van de gemeenteraden en bij de coalitieakkoorden van de 25 gemeenten waarvoor we werken.

Het is geen rigoureuze herziening, omdat het GGD-bestuur de vorige visie recent vaststelde. We toetsten de visie uit 2016 aan de nieuwe coalitieakkoorden, het recente rijksbeleid en aan regionale en lokale ontwikkelingen; zie bijlage 3 voor een overzicht. Onze conclusie: de hoofdlijnen van de visie zijn nog steeds actueel en passen bij de maatschappelijke vragen rondom preventieve en publieke gezondheid.

Intussen bereikten we al een deel van wat we in de eerste beleidsvisie beloofden:

- meer ruimte voor de keuzes van gemeenten binnen het basispakket;
- meer taken binnen het basispakket voor hetzelfde geld en lagere tarieven (circa 15%);
- nieuwe taken naast het basispakket (de 'plustaken'), waaronder innovatieve projecten;
- intensiever samenwerken met onze partners, in het sociale domein en op andere terreinen;
- het vernieuwen van onze bedrijfsvoering en werkwijzen;
- meer transparantie over wat we doen.

We zijn trots op deze resultaten: ze vormen een mooie basis om op verder te bouwen. Maar is er nog veel te doen. De veranderingen in de samenleving gaan snel en zijn ingrijpend. Dat heeft natuurlijk ook invloed op de publieke gezondheid.

Gezondheid wordt steeds minder het domein van instellingen. Iedereen is verantwoordelijk en kan hieraan bijdragen: gezondheid als maatschappelijke beweging.
We willen dit stimuleren, op een positieve en eigentijdse wijze: open en deskundig. Dat vraagt veel van ons. Vooral de digitale revolutie leidt tot flinke veranderingen in ons werk. In deze beleidsvisie geven we aan waar we de komende periode de accenten leggen. Dat geeft richting, al is een visie niet in beton gegoten: al doende leren we.

Het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant,

Wim Hillenaar, voorzitter Karin van Esch, secretaris

Leeswijzer
In hoofdstuk *1. Missie* vindt u wat ons beweegt.
In hoofdstuk *2. Trends* staat een aantal invloeden op gezondheid, waaronder de preventieve en publieke gezondheid.
Daarna volgt *3. Visie:* in dit hoofdstuk laten we zien waar we heen willen. Dat doen we met de drie thema's waarin we het werk van de GGD indelen: *Preventie, Gezonde omgeving en Inzicht.*
Hoofdstuk *4. Ambities* beschrijft voor elk thema wat onze ambities zijn. De doelen die hieruit voortkomen werken we elk jaar uit in de kadernota. Nog concreter zijn de begrotingen waarin we de resultaten beschrijven en de jaarstukken, met de behaalde resultaten.
Het slothoofdstuk gaat over onze organisatie: *5. De GGD als bedrijf.*

Dan nog de uitleg van twee termen: klanten en partners:

- klanten: alle individuen of instellingen aan wie we direct onze diensten leveren. Dus bijvoorbeeld: ouders, jeugdigen, scholen, reizigers, etc.
- partners: de instellingen waarmee we samenwerken. Dus bijvoorbeeld: huisartsen, ziekenhuizen, welzijnsinstellingen, etc.

1. MISSIE

Mensen gezonde kansen bieden om alles uit hun leven te halen

Dat is ons doel. Want als mensen zich gezond voelen, helpt dit hen om mee te doen in de samenleving en alles uit het leven te halen. Dat maakt gelukkiger én zelfredzamer. Dus, letterlijk:

Gezond² doet leven!

We gebruiken hierbij de definitie van gezondheid van Machteld Huber (2012): *"Het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven."* Positieve gezondheid als basis voor ons handelen.

De GGD richt zich op de publieke en preventieve gezondheid: de taken die de overheid op zich neemt om de gezondheid van iedereen te bewaken, beschermen en bevorderen, zonder dat mensen daar altijd om vragen. Daarbij hebben we extra aandacht voor mensen die meer hulp nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze kwetsbaar zijn of zorg mijden. We doen dit in opdracht van onze 25 gemeenten in Midden-Brabant en Brabant-Noord.

PREVENTIE * GEZONDE OMGEVING * INZICHT

Preventie, dat is onze kernactiviteit. Vanuit het individu en gericht op het collectief: de Brabantse volksgezondheid. Daarbij zetten we ook in op een gezonde omgeving, die bijdraagt aan preventie. En we onderbouwen onze keuzes en activiteiten met inzicht.

Mensen zijn zelf verantwoordelijk voor hun gezondheid, maar vertrouwen ook op de overheid voor steun. De Wet publieke gezondheid noemt de taken die de gemeente hierin heeft: het bieden van publieke gezondheid aan al haar inwoners. Deze taak voert de GGD grotendeels voor hen uit. Actief, soms ongevraagd en gericht op preventie.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport noemt de volgende wettelijke (GGD-)taken voor de publieke gezondheid:

- monitoren, signaleren en adviseren;
- uitvoerende taken gezondheidsbescherming;
- bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises;
- toezicht houden.

De GGD voert nog andere taken uit die hierbij passen:

- jeugdgezondheidszorg: jeugdigen en ouders begeleiden bij het gezond opgroeien;
- gezondheidsbevordering en leefstijl: stimuleren van gezondheid, collectief en individueel;
- openbare geestelijke gezondheid: voor kwetsbare mensen die geen beroep doen op hulp.

Voor meer informatie over de taken van de GGD: zie bijlage 2.

2. TRENDS

De maatschappij verandert, snel en met ingrijpende gevolgen. Niemand kan voorspellen hoe de (publieke) gezondheidszorg er over 10 jaar uitziet. Neemt de techniek de zorg over? Zijn er nog zorginstellingen? Is preventie vanzelfsprekend geworden?

In dit stuk richten we ons op de komende vier jaar: ver genoeg om de fantasie te prikkelen, maar ook dichtbij genoeg om ons handelen op te richten. We brachten de belangrijkste ontwikkelingen in beeld: landelijk, regionaal en lokaal (voor onze bronnen: zie bijlage 3).

Enkele cijfers[1]:

- Laagopgeleide mensen leven 6 tot 7 jaar korter dan hoogopgeleiden en hebben 14 tot 15 jaar langer beperkingen.
- In 2040 is het aantal ouderen boven de 75 bijna verdubbeld. Nu is er een mantelzorger per vier 85-plussers, in 2040 is dat: een op de tien.
- Dementie en artrose veroorzaken de grootste toename in ziektelast tot 2040.
- Het aantal eenzame mensen neemt toe tot 2040, vooral bij alleenwonenden.
- Een ongezond binnen- en buitenmilieu leidt tot 4 procent van de ziektelast, met luchtverontreiniging als de belangrijkste oorzaak.
- Ongezond gedrag zorgt voor bijna 20 procent van de ziektelast.
- De jaarlijkse zorguitgaven per persoon stijgen van € 5.100 in 2015 naar € 9.600 in 2040. Aan preventie besteden we nu 3 procent van onze zorguitgaven.

[1] Deze cijfers komen vooral uit de Volksgezondheids Toekomst Verkenning 2018 van het RIVM.

We zien de volgende belangrijke trends:

Positieve gezondheid
Gezondheid is meer dan de af- of aanwezigheid van ziekte. Het gaat om het vermogen van mensen om de uitdagingen van het leven op te pakken en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Gezondheid is niet langer het domein van de professionals, maar van ons allemaal. Maatwerk, zelfredzaamheid en uitgaan van het individu staan centraal.

De bevolking verandert
De bevolking neemt toe, vooral door migratie, maar vergrijst in hoog tempo. Mensen leven langer, maar zijn wel vaker chronisch ziek. Ze wonen langer zelfstandig en zijn soms eenzaam. Techniek helpt om langer thuis te wonen en maakt zorg toegankelijker. Wie zelf de regie neemt, kan kansen pakken en langer gezond blijven. Maar dat lukt niet iedereen.

De leefomgeving speelt mee
Mensen accepteren niet zomaar de negatieve effecten van de omgeving op hun gezondheid. Een gezonde en veilige omgeving werkt positief op de gezondheid en het welzijn. En de omgeving speelt een rol bij klimaatverandering, vergrijzing, individualisering, technologie, landbouw, economie en mobiliteit. Dit vraagt om een integrale aanpak en de mogelijkheden zijn er: de Omgevingswet richt zich op een duurzame ontwikkeling van de leefomgeving.

Zorg verschuift naar preventie
De zorgkosten blijven stijgen. Mensen willen weten wat dat geld oplevert en willen niet betalen voor de kosten die een ander maakt. Dit vraagt om data die investeringen in gezondheid en gezond leven onderbouwen.
Preventie krijgt meer aandacht. Het voorkomen van ziekte en gezondheidsbeperkingen bespaart leed, problemen en ook kosten. We zien deze trends onder meer terug in de jeugdzorg waar de discussie verschuift van het verlenen van zorg naar het voorkomen ervan.

Zorg en veiligheid
Er is een sterk netwerk van zorg en veiligheid nodig om gezondheidsschade en overlast te voorkomen. Gemeenten werken aan een integrale aanpak met aandacht voor welzijn, gezondheid en veiligheid. Ze vragen van instellingen om over de eigen grenzen heen te kijken, in het belang van de kwetsbare mens. En doen ook een beroep op de preventieve gezondheidszorg: tijdig risico's signaleren, kansen op verbetering agenderen en verbinding leggen met partners, wijkteams en politie.

Mensen willen keuzes en kwaliteit
Mensen willen antwoord op hun vragen op het moment en de manier die bij hen past: altijd toegang tot betrouwbare informatie, die ze kritisch beoordelen. Dat blijkt ook uit onze klantonderzoeken. Mensen verwachten snelheid en kwaliteit. Soms willen ze zorg op afstand en soms juist persoonlijk, maar ze willen altijd zelf kunnen kiezen.

3. VISIE

Iedereen moet gelijke kansen krijgen om zo gezond en veilig mogelijk op te groeien en te leven. We denken dat elke investering in preventie zich dubbel en dwars uitbetaalt en kunnen onze ambities alleen waarmaken samen met anderen. De trends en ontwikkelingen voor de toekomst hebben invloed op de manier waarop de publieke gezondheid vorm krijgt. Vanuit onze missie en in opdracht van onze gemeenten leveren we daaraan een bijdrage.

Onze bijdrage leveren we door:

- een impuls te geven aan **preventie**: de kansen op gezondheid staan centraal, met de nadruk op waar de meeste gezondheidsverbeteringen te halen zijn. We gaan uit van de eigen regie en vaardigheden van mensen en hebben aandacht voor mensen die meer hulp nodig hebben.
- in te zetten op een **gezonde omgeving** en met inwoners en partners te bouwen aan een omgeving die bijdraagt aan preventie en waar het gezond wonen en werken is.
- **inzicht** te geven en cijfers en kennis over gezondheid en gezonde kansen altijd en overal beschikbaar te maken.

We behouden de beloften van onze vorige beleidsvisie:

- **Klant centraal:** we brengen de wensen en behoeften van het individu en de samenleving in kaart. En we spelen hierop in. We gaan in gesprek met klanten en passen onze werkwijze aan aan hun leefwereld, zodat zij zelf de regie hebben en gezonde kansen kunnen benutten.
- **Verbinden met het veld:** we werken samen met partners en zoeken nieuwe verbanden. We stimuleren elkaar, partners en inwoners om mee te doen en kennis te delen.
- **Vernieuwen:** we brengen snel veranderingen in beeld op het snijvlak van gezondheid en zorg. We motiveren elkaar, partners en inwoners om mee te bewegen. We zoeken steeds naar nieuwe mogelijkheden en technieken, zodat nog meer mensen nog beter gezonde kansen kunnen benutten.

4. AMBITIES

Preventie

De GGD is er voor jong en oud. We ondersteunen met advies en activiteiten, die passen bij de behoeften van onze klanten en hun omgeving. We voorkomen ziekten, beschermen ertegen en delen graag onze kennis van preventieve en publieke gezondheid. Hiermee stimuleren we mensen om - zo gezond mogelijk - alles uit hun leven te halen. Samen met partners en inwoners werken we aan gezonde kansen voor iedereen.

Ambities

Een passend aanbod voor het versterken van gezondheidsvaardigheden met aandacht voor de eerste levensjaren en voor de gebeurtenissen die kunnen leiden tot kwetsbaarheid. We werken hierbij samen met de inwoners, het sociaal domein en andere partners, vanuit het concept positieve gezondheid.
U mag van ons verwachten dat we werken aan:

- preventie op het snijvlak van zorg-welzijn-veiligheid, in het belang van de kwetsbare mens. We sporen tijdig de mensen op die hulp nodig hebben, maar hier zelf niet om vragen en nog niet in beeld zijn. Daardoor is zwaardere zorg niet nodig en verbetert hun kwaliteit van leven. De GGD richt zich daarbij op preventie: we pakken geen taken op van andere professionals.
- de drie speerpunten uit het *Nationaal Preventieakkoord*: roken, overgewicht en alcoholgebruik;
- de vier onderwerpen van de *Preventieagenda* van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid: ouderschap, hechting, gezondheid en weerbaarheid. Door hier – samen met partners – stevig op in te zetten kunnen we hardnekkige problemen zoals schoolverzuim, kindermishandeling en armoede eerder signaleren en aanpakken;
- variaties van contact (persoonlijk, digitaal, telefonisch), in alle diensten, zodat mensen zelf kunnen kiezen wat het beste bij hen past.
- *In 2023 biedt de jeugdgezondheidszorg iedere jeugdige een persoonlijk 'pakket', waarbij we de landelijke richtlijnen vertalen in maatwerk. Bijvoorbeeld: meer of juist minder contacten met het consultatiebureau.*

Gezonde omgeving

Een gezonde omgeving werkt positief op de gezondheid en het welzijn. We houden zichtbare én onzichtbare risico's in de gaten, brengen besmettelijke ziekten snel in beeld en voorkomen verspreiding. We houden toezicht op de voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet kinderopvang, zodat ouders hun kind naar een veilige en schone plek kunnen brengen. We letten ook op de kwaliteit van lucht, water en geluid. We adviseren gemeenten over het inrichten van een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.

Ambities

Onze omgeving draagt bij aan gezonde, actieve inwoners: het is er fijn wonen en werken. De GGD herkent kansen en risico's voor gezondheid en verbindt die met ander beleid om tot oplossingen te komen. Samen creëren we een omgeving die meer dan nu bijdraagt aan gezonde(re) Brabanders.
U mag van ons verwachten dat we:

- de Omgevingswet en de *Kernwaarden gezonde leefomgeving* helpen concretiseren;
- meedoen in het ontwikkelen van de omgevingsvisie van de gemeente;
- ernaar streven de omgeving zo vorm te geven dat die het welzijn van de inwoners vergroot en dat economische, gezondheids- en sociale aspecten elkaar versterken;
- bijdragen aan een veilige omgeving en een gezonde landbouw en veehouderij.
- *In 2023 heeft gezondheid een volwaardige plek in de belangenafweging bij gemeenten. De GGD is bij gemeenten in beeld als vanzelfsprekende partner bij het inrichten van een gezonde leefomgeving.*

Inzicht

Een gezonde regio vraagt om een goed zicht op gezondheid. De GGD heeft daarover veel informatie, vooral over de jeugdigen tot 18 jaar, vanwege de jeugdgezondheidszorg. Hierdoor hebben we unieke en betrouwbare informatie over de gezondheid en het welzijn van de jeugd. Ook voeren de Nederlandse GGD'en om de vier jaar een gezondheidsmonitor uit, bij vier groepen: kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. We zoeken naar nieuwe manieren om de inzichten die we daaruit halen in beeld te brengen, maken gebruik van nieuwe technieken en combineren onze data met die van anderen. Daarnaast voeren we steeds meer onderzoeken 'op maat' uit.

Ambities

Partners, inwoners en gemeenten maken onderbouwde en gezonde keuzes om het maximale uit het leven te halen. We halen hiervoor informatie op, interpreteren die en delen de inzichten.

U mag van ons verwachten dat we:

- ontwikkelingen en trends in gezondheid en ziekte signaleren;
- ons (vraaggericht) onderzoek combineren met data van anderen;
- ondersteunen bij het interpreteren van de inzichten die we daaruit halen;
- mensen stimuleren informatie te benutten om hun gezondheid en omgeving te verbeteren;
- de privacy van onze inwoners en het beroepsgeheim hierbij garanderen.
- *In 2023 hebben we actuele gezondheidsinformatie via interactieve dashboards. De gemeente kan met onze data beter onderbouwde keuzes maken voor de preventieve en publieke gezondheid.*

5. DE GGD ALS BEDRIJF

We zijn een GGD die werkt voor meer dan 1 miljoen mensen in 25 gemeenten. We leveren goed werk en onze inhoudelijke basis is stevig. We zijn open, eigentijds en efficiënt. Om onze ambities waar te blijven maken, willen we flexibeler zijn, voor klant én gemeente. Dat vraagt om een andere manier van werken, vanuit de beloften die we al deden in de vorige beleidsvisie:

1. De klant centraal

Het perspectief van de klant is de basis voor hoe we ons werk inrichten en uitvoeren: we willen flexibel en bereikbaar zijn, op veel manieren en momenten. De klant ervaart de GGD als één organisatie, ook al zijn er meerdere teams en locaties.

- Onze huisvesting sluit daarbij aan: diensten dichtbij onze klant en gebouwen die goed bereikbaar, gastvrij en duurzaam zijn.
- Met het programma *Multichannel klantbeleving* richten we ons op het beter bedienen van de klant, onafhankelijk van tijd, plaats of kanaal. De klant kiest daarbij zelf zijn communicatievorm, maakt zelf (online) zijn afspraken en kan bij zijn (persoonlijke) informatie.

2. Verbinden met het veld

We bereiken onze doelen alleen door samen te werken. We organiseren en nemen deel aan netwerken om te komen tot de beste aanpak en vernieuwende oplossingen in de publieke gezondheid.

- We sluiten onze diensten nog beter aan op de vragen van de gemeente. We blijven zoeken naar manieren om efficiënter te werken door dingen anders te doen. De ruimte die dat geeft, gebruiken we voor de nieuwe taken die het bestuur van ons vraagt en/of voor verdere tariefverlagingen.
- Met het programma *Strategische verbinding* vergroten we onze bijdrage aan belangrijke maatschappelijke uitdagingen, zoals het realiseren van een omgeving waarin het fijn wonen, werken en leven is.

3. Vernieuwen

We zoeken naar nieuwe mogelijkheden en technieken, zodat mensen nog beter gezonde kansen kunnen benutten.

- We stimuleren innovatie door te investeren in tijd en geld. Dit doen we onder meer met een budget voor innovatieve projecten, die het algemeen bestuur vaststelt.
- In het programma *Datagedreven publieke gezondheid* combineren we gegevens om zo manieren te vinden om gezonder te worden. En we maken kennis over gezondheid en gezonde kansen altijd en overal beschikbaar.

Deze drie beloften en drie programma's geven focus in wat we belangrijk vinden. Ook leiden ze tot keuzes in nieuwe activiteiten én in wat we niet meer doen. Zo vernieuwen we binnen een gelijkblijvend budget.

De GGD als moderne werkgever

We willen gericht zijn op de klant en samenwerken, met partners en intern. Dat vraagt veel van onze organisatie. Voor de ene medewerker gaat dat vanzelf, voor de ander is het een andere manier van werken.

We willen - ook in een krappe arbeidsmarkt - een aantrekkelijke werkgever zijn en zetten daarom in op:

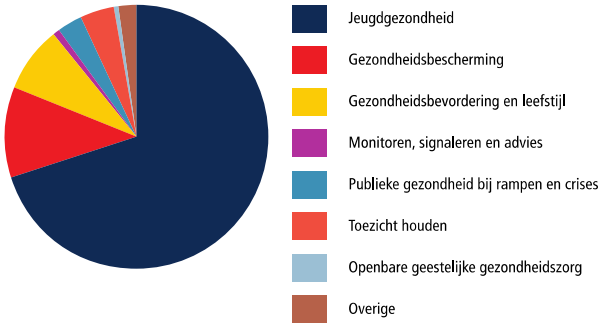
- variatie in taken: werken op meer vakgebieden en locaties;
- meer zelfsturing en minder bureaucratie;
- aandacht voor vitaliteit;
- een ambitieus ontwikkel- en mobiliteitsbeleid;
- ontwikkeling van vaardigheden, bijvoorbeeld digitaal.

BIJLAGE 1
DE GGD IN EEN OOGOPSLAG

Mensen
- ruim 1 miljoen inwoners in 25 gemeenten, waarvan ruim 200.000 jeugdigen
- ruim 800 medewerkers
- 62 consultatiebureaus, 3 regionale vestigingen: Tilburg, 's-Hertogenbosch en Uden

Taken
- Jeugdgezondheid
- Gezondheidsbescherming
- Gezondheidsbevordering en leefstijl
- Monitoren, signaleren en advies
- Toezicht houden
- Publieke gezondheid bij rampen en crises
- Openbare geestelijke gezondheidszorg

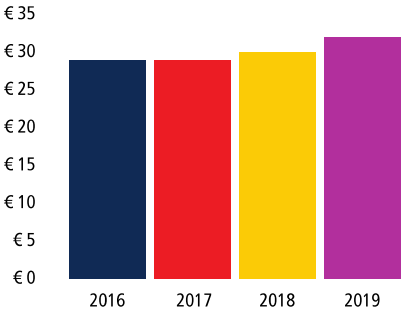

Geld

Inkomsten totaal	€ 58 miljoen:
• basispakket	€ 36 miljoen
• plustaken gemeenten	€ 8 miljoen
• plustaken anderen	€ 14 miljoen

Per inwoner
- gemeentelijke bijdrage 2019: € 32,43
- jaarlijkse stijging: door indexering
- stijging 2019: vaccinaties als nieuwe taak

BIJLAGE 2
ONZE TAKEN

Preventie

Jeugdgezondheid

De GGD helpt mee om alle kinderen gezond te laten opgroeien en kijkt daarbij ook naar de omgeving. We hebben (bijna) alle kinderen in beeld en bieden hen en hun ouders (vooral preventieve) zorg en steun om gezondheidsproblemen te voorkomen. We signaleren, adviseren en verwijzen zo nodig door. Volgens de landelijke richtlijnen bieden we contacten aan, houden we de groei en ontwikkeling bij en vaccineren we jeugdigen.
We hebben ook aandacht voor de psychosociale aspecten en de situatie thuis. Als de GGD'er afwijkingen of problemen ziet, bespreekt ze met de ouders of doorverwijzen nodig is.
Bij opvoedingsproblemen kan de jeugdverpleegkundige kort ondersteuning aanbieden. Ook als er geen afwijkingen zijn, overlegt zij met de ouders/opvoeders over het vervolg. Daardoor is preventieve zorg op maat mogelijk: als een kind meer aandacht nodig heeft, krijgt het die ook.

Gezondheidsbevordering en leefstijl

Door een gezonde leefstijl is veel ziektelast te vermijden. Bij het bevorderen van een gezonde leefstijl zijn veel partijen betrokken, zoals scholen, sportclubs en welzijnsinstellingen. Het gaat dan onder andere over roken, voeding en bewegen, alcohol en depressie.
Gezondheidsbevordering gaat over het beïnvloeden van het gedrag én van de omgeving. We signaleren risico's, adviseren scholen, partners en gemeenten en sluiten aan bij de lokale vraag.
Deze taken voert de GGD ook uit voor statushouders, die onder de verantwoordelijkheid vallen van de gemeente. Een goede integratie leidt tot een gezonde basis, die ook voor deze nieuwe inwoners heel belangrijk is.

Openbare geestelijke gezondheidszorg

De openbare geestelijke gezondheidszorg richt zich op problemen als het mijden van zorg en het vertonen van verward gedrag door bijvoorbeeld mensen met psychische problemen, daklozen, vereenzaamde ouderen, vluchtelingen en ex-gedetineerden.
Het zijn de kwetsbare mensen die nauwelijks een beroep doen op hulp, maar wel zorg nodig hebben. We proberen ervoor te zorgen dat zij niet tussen wal en schip geraken.
De GGD heeft hierin een beperkte taak: het meeste valt onder de plustaken. We willen deze groepen zo goed en zo vroeg mogelijk in beeld krijgen en hen waar nodig doorgeleiden naar de juiste zorg.
De gemeente kan ook onze kennis en expertise inzetten. Zo kan de GGD helpen bij het beoordelen van verwarde mensen om te voorkomen dat zij te snel in (kostbare) GGZ-trajecten belanden.

Gezonde omgeving

Gezondheidsbescherming

De GGD werkt continu aan het in beeld brengen en het voorkomen van besmettelijke ziekten. Denk aan de vaccinatiecampagne bij hepatitis A, het spreekuur seksuele gezondheid of de screening op tuberculose. Onze reizigersadviezen helpen reizigers veilig op weg met voorlichting en vaccinaties. Daarnaast adviseren we (zorg)instellingen over hygiëne en inspecteren we tattoo- en piercingshops. Het doel is hier: de verspreiding van infectieziekten voorkomen of de gevolgen beperken.
We richten ons ook op de invloed van het milieu op de gezondheid. We weten veel van onder andere veehouderij, lucht, geluid, bodem, straling en klimaat. De GGD geeft inwoners en gemeenten adviezen en denkt mee over een gezonde inrichting van de leefomgeving, in het buitengebied en in de bebouwde kom. Daarmee kunnen we een bijdrage leveren aan een gezonde, toegankelijke en veilige omgeving, die uitnodigt tot bewegen. Dat heeft een positief effect op de gezondheid.

Toezicht houden

De GGD houdt toezicht op veel instellingen, zoals de verschillende vormen van kinderopvang, en controleert onder andere op de hygiëne, veiligheid en pedagogische kwaliteit. Dat draagt bij aan een goede start voor kinderen. Ook onderzoekt de GGD incidenten bij aanbieders van de Wet maatschappelijke ondersteuning (plustaak), waarna de gemeente handhaaft.

Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises

Rampen, incidenten en crises hebben een grote impact op het leven. Dan heeft ook de GGD een rol: de directeur publieke gezondheid is verantwoordelijk voor de geneeskundige hulpverlening in de regio. De GGD geeft advies over vier processen: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, psychosociale hulp en gezondheidsonderzoek na rampen. In acute situaties heeft de directeur de regie op de inzet van zorg, zoals bij vaccinaties tegen een grieppandemie.
Ook ondersteunt de GGD gemeente en school bij kleinere incidenten en zedenzaken. Dit zijn vaak schokkende gebeurtenissen die veel onrust veroorzaken. Daarnaast onderzoekt de forensisch arts bij onnatuurlijk overlijden en - voor politie en justitie - bij straf-/zedenzaken en bij letsel door bijvoorbeeld geweld of kindermishandeling.

Inzicht

Monitoren, signaleren en adviseren

De GGD brengt de gezondheidsproblemen in wijk en buurt in kaart en adviseert over een effectieve aanpak. We werken samen met zorginstellingen, verzekeraars en gemeenten om data aan elkaar te koppelen en ontwikkelingen in gezondheid en ziekte te signaleren. Er is steeds meer behoefte aan actuele (detail)informatie over het individu, de school, de wijk en de gemeente. Deze info komt ook sneller en vaker beschikbaar.

BIJLAGE 3
VAN BUITEN NAAR BINNEN

Belangrijke landelijke ontwikkelingen en rapporten voeden ons. We benutten ze voor het bepalen van onze koers. De visie is dus niet alleen wat wij willen, maar vooral wat er nodig is. Deze landelijke bronnen inspireerden ons:

Nationaal Preventieakkoord

Volksgezondheid Toekomst Verkenning

Van verschil naar potentieel

Het concept positieve gezondheid

Jeugdgezondheidszorg Preventieagenda

Pact voor de ouderenzorg

Visie 2030 Patiëntenfederatie Nederland

De juiste zorg op de juiste plek

Naar een wenkend perspectief voor de Nederlandse landbouw

De stad als gezonde habitat

